

دوست دارید چه کاری بشوید؟ دانشمند، سال ۲۵، شماره ۱۰، دی ۱۳۶۶، ص ۵۷-۶۰

دوست دارید چه کاره بشوید؟

یک‌روی دیگر که هم استعدادها،
علائق و تواناییهای خود
شخص است که باید شناخته
شود. مربیان و کارشناسان
تربیتی دلسوز و با تجربه
می‌توانند با بررسی سوابق
تحصیلی و ضمن مصاحبه با
افراد تا حدی به این جنبه‌ها
پی ببرند و در انتخاب مسیر
تحصیل و کار راهنماییهای
مفیدی عرضه کنند.

آنچه در زیر می‌آید
پرسشنامه‌ای است اساساً برگرفته
از کتاب خود را دریاب!
نوشته: و. پکلیس (نویسنده‌ای
که کتاب الفبای سیرنرتیک از
وی به فارسی ترجمه شده است).
با پاسخ گفتن به این پرسشها
می‌توانید زمینه مورد علاقه
خود و مشاغلی را که به آن
مربوط‌اند مشخص کنید. برای
شروع، جلوی هریک از ۵۶ نوع
فعالیتی که در زیر می‌آید بر
حسب آنکه مورد علاقه، شما
هست یا نیست "بله" یا "نه"
بنویسید:

که دوران تحولات سریع و
ناهماهنگ جسمی و روحی را
می‌گذرانند و حالات روانی
دگرگون شونده‌ای دارد پی
بردن به علایق جدی و دراز
مدت خود، کارچندان آسانی
نیست.

در این میان، برخورد های
حضور با محیطهای کاری
مختلف، کسب اطلاعاتی در
باره مشاغل مختلف و گفتگو
با صاحبان حرفه‌های گوناگون
می‌تواند به نوجوان کمک کند
تا تصور واقعیت از وضعیت
شغل های مختلف داشته باشد
و بهتر بتواند انتخاب و تصمیم
گیری کند.

دوره‌های کارآموزی تابستانی
و بازدیدهای علمی از مراکز
فنی، علمی، کشاورزی فرصتهای
خوبی است تا نوجوانان با
محیطهای کاری آشنا شوند و ای
بسا که در همین دیدارها شوق
نهفته‌ای به یک نوع فعالیت
حرفه‌ای خاص در آنها بیدار
شود و آنچه را می‌جویند بیابند.

راستی دوست دارم چه کاره
باشم؟ این پرسشی است که
خواه ناخواه هر کس در مقطعی
از زندگی خود با آن روبه‌رو
می‌شود. اغلب نوجوانان
هنگامی با این پرسش مواجه
می‌شوند که برای پاسخگویی به
آن ابزار کافی در اختیار ندارند.
انتخاب رشته تحصیلی در
دبیرستان و دانشگاه تا حد
زیادی بستگی دارد به اینکه
شخص چه مسیر و کار و فعالیتی
را برای آینده خود در نظر
گرفته است. بنابراین، نوجوان
خیلی زودتر از آنکه درباره
اجتماع پیرامون خود، وضعیت
شغل های گوناگون و تواناییهای
فردی خود اطلاعات روشن و
کافی داشته باشد ناگزیر از
انتخاب می‌شود.

در بسیاری موارد، هنگام
یاری خواستن از دیگران این
حساب بدیهی و در نتیجه
بی‌ارزش شنیده می‌شود که:
"خودت ببین به چی علاقه
داری." در واقع برای نوجوانی

۱. شرکت در کلاسهای فیزیک و ریاضی
۲. حضور در کلاسهای شیمی
۳. فراگیری نحوه طراحی وسایل برقی و الکترونیکی خانگی
۴. آشنایی با کشورهای دیگر با استفاده از نوشته‌ها و نقشه‌های جغرافیایی
۵. مطالعه مجله‌های فنی
۶. خواندن آثار کلاسیک ادبیات جهان
۷. آشنا شدن با زندگی و کار آموزگاران و مربیان
۸. حضور در کلاس تاریخ
۹. مطالعه زندگی پزشکان معروف و پیشرفتهای علم پزشکی
۱۰. آشنایی با زندگی گیاهان و جانوران

۱۱. آرام و راحت بودن محل مطالعه یا کار
۱۲. تماشای تئاتر، موزه‌ها و نمایشگاهها
۱۳. دیدن مسابقات ورزشی و رقابت‌های قهرمانی
۱۴. مطالعه آثار ساده در زمینه پیشرفت‌های فیزیک و ریاضی
۱۵. اطلاع از تحولات علم شیمی
۱۶. خواندن مجله‌های علمی ساده در زمینه پیشرفت‌های الکترونیک
۱۷. اطلاع از کشف و بهره‌برداری ذخیره‌های معدنی جدید
۱۸. اطلاع از پیشرفت‌های جدید تکنولوژی
۱۹. خواندن نقدهای ادبی
۲۰. یاری رساندن به همکلاسیه‌هایی که در درس از بقیه عقب می‌افتند
۲۱. خواندن کتابهایی درباره حوادث و شخصیت‌های تاریخی
۲۲. مطالعه در زمینه کالبد شناسی (آناتومی)
۲۳. مطالعه زیست‌شناسی و گیاه شناسی
۲۴. گردآوری و تکمیل بایگانیها
۲۵. گوش دادن به موسیقی ایرانی و سفونیک
۲۶. مطالعه نشریات ورزشی
۲۷. انجام آزمایشهای فیزیک
۲۸. انجام آزمایشهای شیمی و دیدن واکنشهای شیمیایی
۲۹. نصب و تعمیر وسایل برقی
۳۰. جمع‌آوری سنگهای معدنی
۳۱. تعمیر دستگاههای مختلف
۳۲. مکاتبه با دوستان
۳۳. کتاب خواندن برای بچه‌ها، یاری رساندن به آنها، قصه گفتن برای آنها
۳۴. بازدید از آثار باستانی، دیدار از موزه‌های تاریخی و یادبودهای فرهنگی
۳۵. مراقبت از سالخوردگان و کمک به آنها
۳۶. توجه به گیاهان و جانوران، مشاهده رشد و تکامل آنها
۳۷. آشنایی در پیک‌نیک
۳۸. دکلمه، آواز خوانی، ایفای نقش در صحنه
۳۹. شرکت در مسابقات ورزشی
۴۰. شرکت در فعالیتهای فوق برنامه فیزیک و ریاضی
۴۱. تهیه محلولها، توزین مواد شیمیایی، ظاهر کردن فیلم
۴۲. جمع‌آوری و تعمیر وسایل الکترونیکی
۴۳. شرکت در گردشهای علمی جغرافیایی و زمین‌شناسی
۴۴. ساختن مدل هواپیما، گلابدر و کشتی
۴۵. فراگیری زبانهای خارجی
۴۶. کمک رسانی و راهنمایی شاگردان کلاسهای پایینتر
۴۷. تهیه گزارش برای درس تاریخ
۴۸. مراقبت از بیماران
۴۹. شرکت در فعالیتهای فوق برنامه گیاه‌شناسی و زیست‌شناسی
۵۰. کمک کردن به افراد مختلف در موارد نیازشان
۵۱. نواختن یک وسیله موسیقی، گاردستی، نقاشی، مجسمه‌سازی و کنده‌کاری روی چوب

۵۲. شرکت در مسابقات تهرمانی
۵۳. شرکت در مسابقات فیزیک با ریاضیات
۵۴. حل مسائل شیمی
۵۵. تجزیه و تحلیل مدارهای الکترونیکی
۵۶. گردآوری نقشه‌های زمین شناسی و جغرافیایی
۵۷. بررسی و تحلیل نقشه‌ها و نمودارهای فنی
۵۸. شعر گفتن و خاطرات نوشتن
۵۹. مطالعه کتابهای روان‌شناسی و تربیتی
۶۰. مطالعه تاریخ و خاستگاه اقوام و ملت‌ها
۶۱. مطالعه کتابهای پزشکی
۶۲. مشاهده طبیعت زنده و آزمایش روی گیاهان
۶۳. کمک به خریدار در فروشگاههای بزرگ برای انتخاب لباس مناسب
۶۴. مطالعه تاریخ هنر
۶۵. مطالعه تاریخچه ورزشها و سرگذشت قهرمانهای معروف جهان ورزش

خلا در جدول زیر، جلوی علامت "+" و در مواردی که پاسخ "نه" داده‌اید علامت "-" بگذارید. برای پرسشهایی که پاسخ روشنی نداشته‌اند، صفر در نظر بگیرید.

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹
۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲
۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵

سپس حاصل جمع جبری تعداد مثبتها و منفیهای هر ستون را (که عددی بین +۵ تا -۵ است) زیر خط افقی یادداشت کنید. در این جدول ۱۳ ستون وجود دارد که آنها را از چپ به راست ستونهای اول تا سیزدهم می‌نامیم. هر کدام از این ستونها مربوط به یکی از زمینه‌های فعالیت حرفه‌ای است. این رشته‌ها به ترتیب عبارتند از: ۱- فیزیک و ریاضیات ۲- شیمی ۳- مهندسی برق و الکترونیک ۴- زمین شناسی و جغرافیا ۵- تکنولوژی ۶- زبان شناسی و مطبوعات ۷- آموزش و پرورش ۸- تاریخ ۹- پزشکی ۱۰- زیست‌شناسی ۱۱- خدمات ۱۲- هنر ۱۳- ورزش.

ستونی که جمع جبری امتیازها در آن بیشتر است، بیشترین علاقه شما را به زمینه کاری مربوطه نشان می‌دهد. ضمناً در هر ستون دو پرسش اول به طور کلی به زمینه کار مورد علاقه مربوط اند. دو پرسش بعدی هر ستون علاقه به کار محلی در آن رشته را نشان می‌دهند و پرسش پنجم بیانگر میزان علاقه به کسب و گسترش اطلاعات و مهارتهای نظری در آن رشته است. اکنون می‌توانید مشاغلی را که نمونه‌وار در زمینه مورد نظران ذکر می‌شوند در زیر ببینید. حرفه‌هایی که بیشتر جنبه عملی دارند در ردیف "ب" و کارهایی که بیشتر جنبه تئوری دارند در ردیف "خ" آمده‌اند:

۱. الف - مهندسی فیزیک
ب - اپراتور کامپیوتر
ج - پژوهشگر فیزیک، پژوهشگر ریاضیات
۲. الف - مهندسی شیمی
ب - دستیار آزمایشگاه شیمی، کارگر صنایع شیمیایی
ج - پژوهشگر شیمی
۳. الف - مهندس برق، مهندس الکترونیک
ب - برقکار، مونتاژ کننده، رادیو
ج - پژوهشگر برق و الکترونیک
۴. الف - زمین شناسی، جغرافیدان
ج - پژوهشگر زمین شناسی و جغرافیا
۵. الف - مهندس مکانیک
ب - تراشکار، کارگر ساختمانی، لوله کش، مکانیک، متصدی موتورخانه
ج - پژوهشگر تکنولوژی
۶. الف - روزنامه نگار، مترجم
ب - کتابدار، تند نویس
ج - زبان شناس

۷. الف - دبیر
ب - مربی کودکان، آموزگار دبستان
ج - کارشناس آموزش و پرورش
۸. الف - تاریخدان
ج - پژوهشگر تاریخ
۹. الف - پزشک
ب - پرستار
ج - پژوهشگر علوم پزشکی
۱۰. الف - کارشناس کشاورزی، زیست شناس
ب - راننده ماشین درو، راننده تراکتور
ج - پژوهشگر کشاورزی، پژوهشگر زیست شناسی
۱۱. الف - مهندس صنایع لباسدوزی، کارشناس تغذیه
ب - فروشنده، سرپرست امور آشپزی، اپراتور چرخ دوخت
۱۲. الف - هنرپیشه، هنرمند، موسیقیدان
۱۳. الف - مربی پرورش اندام، مربی ورزشی،
داور

دانش